

Pestprotocol Simon Havingaschool

Versie ouders, september 2021

Voorwoord

“Ik heb vertrouwen in mezelf en laat aan anderen zien dat ik te vertrouwen ben. Ik heb de moed om mijn eigen keuzes te maken, waardoor ik mijn doelen bereik”.

Dit is het mission statement voor de leerlingen van onze school. We werken met “The leader in me”.

Op de Simon Havingaschool willen we al onze leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden waarin zij zich harmonieus kunnen ontwikkelen en waarin goede leerprestaties en eigen attitudevorming mogelijk zijn.

Pesten creëert een onveilige sfeer, die het leer- en ontwikkelklimaat aantast. We hebben daarom een pestprotocol opgesteld.

Het pestprotocol is geschreven voor de leerlingen, ouders en medewerkers van de school. Het geeft het beleid van de school weer t.a.v. pesten. Het beschrijft wat we onder pesten verstaan, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt. Het hoofddoel van het protocol is het voorkomen en bestrijden van pesten door alle betrokkenen duidelijkheid te geven over ieders rol. Daarnaast heeft het een informatieve en verwijzende functie.

Wat is pesten?

- Van **pesten** is er sprake als 'iemand herhaaldelijk en langdurig wordt blootgesteld aan negatieve handelingen door één of meer personen' (Dan Olweus). De negatieve handelingen zijn structureel tegen dezelfde persoon gericht en er is sprake van machtsongelijkheid.
- **Pesten** gebeurt vaak in een specifieke groepscontext.
- Veel pestgedrag tussen leerlingen speelt zich tegenwoordig ook online af op sociale media en internet. Bij online pesten oftewel cyberpesten gaat het onder meer om buitensluiten op sociale media, bedreigen, nep-accounts maken, het verspreiden van ongewenste berichten of beeldmateriaal.

Pesten verschilt daarmee duidelijk van plagen en ruzie:

- Bij **plagen** is het gedrag niet structureel tegen dezelfde leerling gericht en is geen duidelijke machtsongelijkheid aanwezig. Leerlingen sluiten elkaar niet buiten en het is vaak de bedoeling om elkaar aan het lachen te maken.
- Bij **ruzie** hebben leerlingen een conflict met elkaar. Ze wisselen over en weer argumenten uit op een emotioneel (boze) manier. Beide leerlingen voelen zich sterk genoeg om de confrontatie aan te gaan waardoor er geen machtsongelijkheid is. Een ruzie leggen leerlingen meestal weer bij.

Partijen bij het pestprobleem

In het geval van pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pestende leerling(en), de zwijgende middengroep, de leerkrachten en de ouders. Om het pesten zowel in preventieve zin als in curatieve zin aan te pakken is het nodig dat alle partijen betrokken worden bij de uitvoering van het beleid. We spreken dan van een vijfsporen aanpak.

- **De gepeste leerling**
Leerlingen hebben een veilige schoolomgeving nodig om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Pesten is een belangrijk onderwerp als het gaat over sociale veiligheid op scholen. Pesten creëert een onveilige sfeer, die het leer- en ontwikkelklimaat aantast. Leerlingen die gepest worden kunnen hier bovendien jaren later nog hinder van ondervinden.
- **De pestende leerling**
Pestende leerlingen lijken populair te zijn in een klas, maar dwingen hun populariteit in de groep af door te laten zien hoe sterk ze zijn en wat ze allemaal durven. Dit gaat ten koste van de ander. Ook pestende leerlingen hebben op de langere termijn last van hun pestgedrag. Pestende leerlingen maken geen normale sociale ontwikkeling door met alle gevolgen van dien ook voor henzelf.
- **De zwijgende middengroep**
De meeste leerlingen zijn niet direct betrokken bij het actief pesten. Sommigen behouden enige afstand en andere leerlingen doen, uit angst of uit berekening, mee. Dit zijn de zogenaamde 'meelopers'. Er zijn ook leerlingen die niet merken dat er gepest wordt. Heel af en toe durft een leerling of een klein groepje leerlingen het op te nemen voor de gepeste leerling. Het specifieke kenmerk van een meeloper is de grote angst om zelf slachtoffer te worden. Maar het komt ook voor dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en denken daardoor op de populariteit van de pestende leerling in kwestie mee te liften.
- **Leerkrachten**
Leerkrachten of andere professionals hebben een belangrijke functie om pesten te voorkomen, te signaleren en te verminderen. Dit kan door preventief te werken aan een positieve omgang binnen een groep, pesten te signaleren, hierop in te grijpen en gepeste kinderen te steunen.
- **Ouders**

Ouders zijn een onmisbare partner in het tegengaan van pesten. Ouders kunnen hun kinderen op eenvoudige wijze gevoelig maken voor het onderwerp pesten door met hun kinderen hierover te praten. Ze kunnen vertellen dat ze pesten afkeuren. Dat als hun kind het ziet, het niet mee moet pesten, maar stelling moet nemen. Ouders kunnen ook aangeven dat het belangrijk is dat hun kind het vertelt aan hen of aan de leerkracht wanneer het gepest wordt. Praten over pesten is geen klikken.

Tijdens de reguliere oudergesprekken wordt er door de leerkrachten gevraagd naar het welzijn van de kinderen. Als er tussentijds vragen/zorgen zijn over het welzijn van het kind wordt er door de leerkracht contact opgenomen met de ouders en ouders kunnen contact opnemen met de leerkracht of met Sjoukje Oosterhaven, coördinator pesten.

Preventief; pesten voorkomen

- De school vindt de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen belangrijk. Het respectvol omgaan met elkaar, het luisteren naar elkaar en het accepteren dat iedereen uniek is, zijn voor ons belangrijke uitgangspunten. We werken op school vanuit "The Leader in me", waarin de 7 gewoontes van Covey centraal staan. Bovendien werken we met de PAD-methode aan sociale vaardigheden. Op de betreffende websites kunt u informatie vinden [The Leader in Me - CPS.nl](http://TheLeaderinMe-CPS.nl) en [Programma Alternatieve Denkstrategieën \(PAD\) - Effectieve jeugdinterventies | NJi](http://ProgrammaAlternatieveDenkstrategieën(PAD)-EffectieveJeugdinterventies|NJi)
- Aan het begin van ieder schooljaar bespreekt de leerkracht met de leerlingen de meer algemene afspraken en regels in de klas. De regels worden zichtbaar opgehangen in de klas. We werken met de Gouden en Zilveren weken. [De Gouden en Zilveren Weken - School en veiligheid](http://DeGoudenenZilverenWeken-Schoolenveiligheid)
- Er wordt vanaf groep 1 aandacht besteed aan pestgedrag; wat is pestgedrag en wat kunnen we samen doen om pestgedrag te voorkomen. De gesprekken over pesten sluiten uiteraard aan bij de belevingswereld van het kind.

Wat je pest ben je zelf

Aanpak in concreet stappenplan: 8 stappen

Iedere melding van pestgedrag wordt serieus genomen. Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de onderstaand beschreven stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1. De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk

kan de leerkracht de intern begeleider op de hoogte stellen. Indien wenselijk wordt de directeur op de hoogte gesteld.

Stap 2. Vlak daarna heeft de leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Soms heeft het gepeste kind de steun van de ouder hierbij nodig. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan c.q. te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem, waarbij gebruik gemaakt kan worden van beschikbare methoden. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren. De intern begeleider brengt directeur op de hoogte. Het team wordt (indien nodig) op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 3. In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag wordt teruggekoppeld naar de ouders door de leerkracht. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt. Als de situatie als 'ernstig' wordt ingeschat nemen we contact op met de ouders van de gepeste leerling en van de pester. De afspraken worden gecommuniceerd en er wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden.

Stap 4. Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken. Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan. Leerkracht overlegt met intern begeleider. Directeur wordt door de intern begeleider op de hoogte gebracht. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. De ouders van beide partijen worden betrokken. In een gesprek met ouders (op school of telefonisch) wordt bevestiging gevraagd over wat de leerlingen aangeven en de nieuwe afspraken worden gecommuniceerd. Het team wordt ook op de hoogte gebracht.

Stap 5. Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan intern begeleider. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen. Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden.

Opmerkingen

- Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht schriftelijk vastgelegd (zowel bij de gepeste leerling als bij de pester).
- Acties en afspraken zijn erop gericht het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan, in overleg met de ouders, deskundige hulp worden ingeschakeld.

Er kan besloten worden om een stap 6,7 en/of 8 te ondernemen:

Stap 6. Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid of intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel: Informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het ongewenste gedrag positief te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken. In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, intern begeleider en directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 7. Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 8. De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag en Leerplichtambtenaar worden overlegd of kan er een verwijderingsprocedure voor de pester(s) in gezet worden.

Bronvermelding:

Kennisbank School en Veiligheid.

www.PAD.hu.nl

www.cps.nl/leaderinme